

Emperyalizme ve kapitalizme karşı savaşmayı uygun gören bir doktrini izleyen insanlarız.

SÖMÜRÜCÜLÜĞE KARŞI

SAVAŞ

HAFTALIK TOPLUMCU GAZETE

Yıl : I Sayı : 38 27 Temmuz 1966 Fiatı : 50 Kuruş

Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni: ATTİLÂ AŞUT

Sorumlu Yönetmen : ERDOĞAN GÖNÜLLER

Yönetim Yeri : Uzunsokak Cad. No. 3, Kat: 3

Yazışma adreşi : P. K. 80 - TRABZON

Baskı ; "Hâkimiyet„ Basımevi

T.İ.P. Kocaeli Senatörü İşmen, Karadeniz halkının çilesini dile getirdi:

"FINDIK ÜRETİCİSİ, TEFECİDEN KURTARILMALI!„

T.İ.P. Kocaeli Senatörü F. Hikmet İşmen, C. Senatosunda yaptığı gündem dışı konuşma ile, Karadeniz halkının merak ve endişeyle izlediği fındık fiyatları konusunu dile getirmiştir. İşmen, ilginç konuşmasında özetle şunları söylemiştir :

«Fındık ürünü, Karadeniz bölgesinin başta gelen bir geçim kaynağıdır. Üç milyondan fazla bir vatandaş kitlesi, hayatlarını çok sıkı şekilde fındıktan sağladıkları gelire bağlamışlardır. Şu halde üç milyonu aşkın bir insan kitlesinin yıllık hayat seviyesi, bir taraf tan fındık ürününün verimine, diğer taraftan da fındığın fiyatına bağlıdır.

1966 yılı fındık ürününün 200 bin tonu bulacağı tahmin edilmekte dir. Karadeniz halkı, sağlayacağı bu ürün miktarından gayet memnundur. Fakat yetiştirici, buna rağmen büyük bir endişe içindedir.

Fındık yetiştiricisinin % 80'i, 150 — 1500 kg. ürün alır. Bu duruma göre iki buçuk milyon civarında bulunan fındık yetiştiricisi, geçimlerini ve hayatlarını gayet az ürün miktarlarına bağlamış durumdadırlar. Şu halde bu kalabalık köylü kitlesi için fındık fiyatlarının bir an önce açıklanması ve mübayaa merkezlerinde gereken tedbirlerin alınması önemli olmakla beraber fındık yetiştiricisini asıl ilgilendiren hükûmet tarafından açıklanacak destekleme fiyatının seviyesi ve Fiskobirliğin de bu fiyat seviyesi üzerinden ürünün idrakiyle devamlı, aralıksız fındığı mübayaa etmesidir.

Hükûmetin açıklayacağı destekleme fiyatının seviyesi, yalnız fındık yetiştiricisinin hayatıyla ilgili kalmayıp, aynı zamanda fındığın ihracat konusu olması dolayısiyle döviz geliri bakımından da tüm memleketi ilgilendiren bir önem kazanmaktadır. Çünkü dün yada müstehlik memleketlerin iç fındık ihtiyacı, yıllık olarak 70 — 75 bin ton civarında olup; bunun % 70 — 75'i Türkiye tarafından karşılanmaktadır. Şu halde dünya piyasalarında memleketimiz fındıkları hâkim olup, piyasa şartları ve fiyatları, Türk fındığının iç fiyat durumuna göre teşekkül etmektedir. Hariçte ve özellikle en büyük pazar olmaı bakımından Hamburg'ta tekevvün eden dış fındık fiyatları, yıllardanberi Türk ihracatçıları ile Fiskobirlik tarafından yapılan satış tekliflerinin tesiri altında kalmaktadır. Bu duruma göre Türkiye'deki iç fiyat, fındığın dış fiyatını tayin eden başlıca unsurdur.

Fındık yetiştiricisi yukarıda belirttiğimiz gibi % 80'i küçük üretici durumundadır. Onun için malî kudretleri zayıf olduklarından daha kıştan hakimiyeti altına girmektedirler. Bu tefecilerin bir kısmı, fındık ihracatçısıdır. Öbür kısmını da mahallen «Malcılar» adı verilen kimseler teşkil etmektedir. Malcılar, fındığa serma ye bağlamış ve stok yapan tefecilerdir. Bunların çıkarı, fındık fiyatının yükselmesi istikametindedir. Fındık ihracatçısının çıkarı ise iç fiyatların düşmesindedir. İhracatçı, iç ve dış fiyatların birbirine olan etkisini gözönüne alarak, iç fiyatları düşürmek için türlü yollara müracaat etmekte ve hattâ dış pazar fiyatlarına tesir edecek zararlı haberleri yaymaya bile başvurmaktadır.

A.P. iktidarının, geçen yıl pamuk ekicilerini tüccara teslim etme politikasını uygulaması, üreticileri ürkütmüştür. Bugün geçimlerini fındık ürününe bağlamış üç milyonu aşkın köylü büyük bir endişe içinde hükûmetin fındık fiyatlarını açıklamasını beklemektedir. Halihazırda Ordu ve Giresun'da fındık fiyatlarını düşürmek ve üreticiden ürünü yok pahasına almak için çeşitli söylentiler ortaya atılmaktadır. Hükûmetin fındık fiyatını 350 kuruştan ilân edeceği, ısrarla ileri sürülmektedir. Bugün ekici, bu tahripkâr iddiaların etkisi altında kalarak fındığı 350 kuruştan elden çıkarmak çabasına düşmüş durumdadır. Ekici, artan hayat pahalılığı ve geçen yılki fiyatlar da gözönüne alınarak, fındık fiyatının bir an önce ilân edilmesini beklemektedir. Küçük üretici, fındığa 550 kuruştan fiyat konmasını beklemektedir. Fiyatların küçük yetiştiriciyi tatmin edecek bir seviye de tutulması, iç fiyatların dış fiyatları tayin etmesi bakımından, memlekete sağlıyacağı yüksek döviz miktarı yönünden de çok önemlidir.

Kısaca, milyonlarca fındık yetiştiricisi, kendilerinin tefecilere ve ihracatçı tüccara teslim edilmemelerini hükûmetten istemektedir.»

NOKTA :

İŞ Mİ?

Tarihî Galata Kulesine, 116 yıl önce uçan külâhı tekrar giydiriliyormuş.

Otuz iki milyon Türk halkına hergün giydiriliyor bu külâh.

Lâf ola paşam...

Numan BEYAZIT

Nâzım Hikmet ve halk

ÖNER CIRAVOĞLU

"SAVAŞ„ın 24. sayısında Mustafa Duman'ın "Toplum, Sanat ve N. Hikmet„ başlıklı bir yazısı çıkmıştı. Trabzon basınında bir "Nâzım Hikmet tabusu„ siliniyordu bu yazıyla. Gönülden kutladık bu atılımı.

Biz de burada, gücümüz yeterince, Nâzım'ın halkçı yönünü, şiirlerinden parçalar alıp açıklamaya çalışacağız.

Ve biz, Ulunay'a özenip, örneğin «Karayılan Hikâyesi bir şaheserdir» demiyeceğiz. Ve biz, S. De Beauvoir, J. P. Sartre, yahut Falih Rıfkı'ların övgülerini sıralamayıp, otuz milyonun şiirlerde nasıl «çalışkan, namuslu, yiğit, yarı aç, yarı tok...» olduklarını göreceğiz.

Yüzyıllardanberi Türkiye'de, Devletle halk arasındaki uçurumun git - gide derinleştiği apaçık bir gerçektir. Bu dram, şu kadar yıldan beri sürmekte ve bunun grafiği, en küçük bir yükselme göstermemektedir.

Yıllarca önce nasıl,

«Köylünün göz nuru zeamet
alınteri timar idi...»

ise, bugün zeamet ve timar adlarının değişmesinden başka değişik bir durum göremiyoruz.

Nâzım Hikmet, halkın gerçeğini biliyor, yaşıyor ve bunu «Türk halkının yüce katına» sunuyordu. Niye sunuyordu?

«Karayılan olmadan önce
umurunda değildi Karayılan'ın
kıyametedek gâvura verseler Antep'i
Çünkü onu düşünmeye alıştırmadılar.»
. . . .
«Yiğitlik atla, silâhla, toprakla olur.
Onun atı, silâhı, toprağı yoktu.»

Ve halkın, durumunun bilincine varması için de Nurettin Eşfak'lara büyük görevler düşüyor:

«Çocuklarımıza Türkçe okutmak,
öğretmek, sevdirmek onlara
. . . .
güzel şey
büyük şey»

Tutucu, bağnaz, metafizik anlayışın örümceklendiği bazı çıkarcı kafalar, halkın, gerçeği görebilme yöntemi olan materyalist düşünceyi yok etmek için ellerinden geleni yaptılar. Fakat halk âşıkları ülkülerinden dönmiyeceklerdir:

«Doğacaktır sana vadettiği günler Hakkın»
Hayır.
Gelecek günler için
gökten âyet inmedi bize
Onu biz kendimiz
vadettik kendimize...»

Halkın ulusal bağımsızlığını kazanabilmesi için emperyalistlere karşı giriştiği hareketin özü şöyle türküleşmişti Nâzım'ın halkçı dilinde:

«Kapansın el kapıları, bir daha açılmasın,
Yok edin insanın insana kulluğunu...»

Ve işin en acı yanı, şu tabloda ortaya çıkıyor:

. . . .
«balıklar kahve içerken
çocuklar süt bulamıyor.
İnsanları sözle besliyorlar
domuzları patatesle...»

Yahut,

«Ne tuhaf şey TARANTA — BABU
Kapımızdan içeri ölüm
kolonyal şapkasına
bir bahar çiçeği takıp girecek.»

Bu dizelerle de Nâzım, insancıl bir söyleyişe varır.

Dediğimiz gibi, çağlar boyu halkımız, yani bu ulusun çoğunluğu, hep aynı uçuruma sürükleniyor. Bugün değişen hiçbir şey yok. Ama ileride bir umudumuz var: Namuslu Türk Toplumcuları...

«Kavgadan önce Kartal'da bahçıvandı
kavgadan sonra Kartal'da bahçıvan...»

Bu arada kadınlarımızın durumu da ayrı bir yara. Yıllarca kadınlarımızı «mal» diye bilmemizi öğütlemişler bize...

«ve sanki hiç yaşamamış gibi ölen
ve sofnamızdaki yeri
öküzümüzden sonra gelen...»

Ve gerçekleri duyuramamak karşısında aynı acı, aynı ezikik, aynı kahır ve zavallı halkın, sorunları anlıyacak düzeyde olmaması, ozanı yeniden coşturuyor, öfkelendiriyor:

«Ve insanlar, ah, benim insanlarım,
Yalanla besliyorlar sizi,
Halbuki açsınız
Etle ekmekle beslenmeye muhtaçsınız.»

Nâzım, kapitalist yönetimin bu vahşetinin zorunlu sonuçlarını ve birgün o güzel, o mutlu günlerin geleceğini biliyor. Bunun bir tarihsel zorunluk olduğunu biliyor. İşte bunun için umudu yitmiyor halk aşığının.

Varalım bakalım, o mutlu düzen nasıl söylenmiş, Bedrettin Destanında:

«Hep bir ağızdan türkü söyleyip
hep beraber sulardan çekmek ağı,
demiri oya gibi işleyip hep beraber
hep beraber sürebilmek toprağı
ballı incirlerden hep beraber yiyebilmek,
yârin yanağından gayri her şeyde
her yerde
hep beraber
diyebilmek
için
on binler verdi sekiz binini...»